

متن فرمان مشروطیت را بخوانید

فرمان مشروطیت در اصل فرمان تشکیل مجلس شورای ملی ست که مظفرالدین شاه قاجار در ۱۳ مرداد ۱۲۸۵ در پاسخ به متحصنین در جنبش مشروطه ایران امضا کرد و از طریق آن با مشارکت مردم در امر حکومت موافقت کرد و اینچنین حکومت مشروطه برای اولین بار در ایران تأسیس شد.

فرمان مشروطیت در اصل فرمان تشکیل مجلس شورای ملی ست که مظفرالدین شاه قاجار در ۱۳ مرداد ۱۲۸۵ در پاسخ به متحصنین در جنبش مشروطه ایران امضا کرد و از طریق آن با مشارکت مردم در امر حکومت موافقت کرد و اینچنین حکومت مشروطه برای اولین بار در ایران تأسیس شد.

خطاب فرمان به صدراعظم یعنی میرزا نصرالله خان مشیرالدوله است که خود در تهیه آن و راضی کردن شاه به امضای آن کوشش کرده بود. اصل فرمان به خط احمد قوام (قوام السلطنه) است.

متن فرمان

جناب اشرف صدراعظم -- از آنجا که حضرت باری تعالی جل شأنه سر رشته ترقی و سعادت ممالک محروسه ایران را بکف کفایت ما سپرده و شخص همایون ما را حافظ حقوق قاطبه اهالی و رعایای صدیق خودمان قرار داده لهذا در این موقع که اراده همایون ما براین تعلق گرفت که برای رفاهیت و امنیت قاطبه اهالی ایران و تشییید مبانی دولت اصلاحات مقننه به مرور در دوائر دولتی

و مملکتی به موقع اجرا گذارده شود چنان مصمم شدیم که مجلس شورای ملی از منتخبین شاهزادگان قاجاریه و علماء و اعیان و اشراف و ملاکین و تجار و اصناف بانتخاب طبقات مرقومه در دارالخلافه تهران تشکیل و تنظیم شود که در مهام امور دولتی و مملکتی و مصالح عامه مشاوره و مذاقه لازمه را به عمل آورده به هیئت وزرای دولت خواه ما در اصلاحاتی که برای سعادت و خوشبختی ایران خواهد شد اعانت و کمک لازم را بنماید و در کمال امنیت و اطمینان عقاید خود را در خیر دولت و ملت و مصالح عامه

و احتیاجات قاطبه اهالی مملکت به توسط شخص اول دولت به عرض برساند که به صحه همایونی موشح و به موقع اجرا گذارده شود. بدیهی است که به موجب این دستخط مبارک نظامنامه و ترتیبات این مجلس و اسباب و لوازم تشکیل آن را موافق تصویب و امضای منتخبین از این تاریخ معین و مهیا خواهد نمود که به صحه ملوکانه رسیده و بعون الله تعالی مجلس شورای ملی مرقوم که نگهبان عدل است افتتاح و به اصلاحات لازمه امور مملکت و اجراء قوانین شرع مقدس شروع نماید و نیز مقرر می‌داریم که سواد

دستخط مبارک را اعلان و منتشر نمایند تا قاطبه اهالی از نیات حسنه ما که تماماً راجع به ترقی دولت و ملت ایران است کماینبغی مطلع و مرفه‌الحال مشغول دعاگوئی دوام این دولت و این مجلس بی‌زوال باشند -- در قصر صاحبقرانیه به تاریخ چهاردهم جمادی الثانیه ۱۳۲۴ هجری در سال یازدهم سلطنت ما

چون در این فرمان با ذکر «شاهزادگان قاجاریه و علماء و اعیان و اشراف و ملاکین و تجار و اصناف; ذکر از دیگر طبقات مردم نشده بود، به درخواست نمایندگان پناهندگان سفارت، فرمان دیگری صادر شد:

جناب اشرف صدراعظم -- در تکمیل دستخط سابق خودمان مورخه چهاردهم جمادی‌الثانیه ۱۳۲۴ که امر و فرمان صریحاً در تأسیس مجلس منتخبین ملت فرموده بودیم مجدداً برای آنکه عموم اهالی و افراد ملت از توجهات کامله ما واقف باشند امر و مقرر می‌داریم که مجلس مزبور را به شرح دستخط سابق سریعاً دایر نموده بعد از انتخابات اجزاء مجلس فصول و شرایط نظام مجلس شورای

اسلامی را مطابق تصویب و امضای منتخبین به طوری که شایسته مملکت و و ملت و قوانین شرع مقدس باشد مرتب بنمائید که به شرفعرض و امضای همایونی ما موشح و مطابق نظامنامه مزبور این مقصود مقدس صورت و انجام پذیرد

در این فرمان عبارت «منتخبین ملت; آمده و نیز به جای «مجلس شورای ملی; از "مجلس شورای اسلامی" نام برده شده است.